

SOTSIAALMINISTEERIUM

Merike Koppel
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
Merike.Koppel@ttja.ee

Teie 18.12.2024 nr
Meie 16.01.2025 nr 1.5-1.1/3241-2

Tubakaseaduse tõlgendamine

Lugupeetud Merike Koppel

Pöördusite Sotsiaalministeeriumi poole, et selgitada tõlgendust tubakaseaduse (TubS) § 22 lõikele 4.

TubS § 22 lõike 4 kohaselt on keelatud müügiks pakkuda ja müüa tubakatoodet ning tubakatootega seonduvat toodet, mis on muu tootega ühtsesse müügipakendisse pakendatud. Sätte eesmärk on tubakatoodete ja tubakatoodetega seonduvate toodete müügiedenduse piiramine. Tubakatoodete müügiedendusel on märkimisväärne roll tubakatarbimise suurendamisel, kuna see kasutab psühholoogilisi ja majanduslikke meetodeid, et suurendada toodete atraktiivsust, kättesaadavust ja tarbimist. Tubakatoodete müügiedendus on turundusstrateegia, mis loob, säilitab ja suurendab nõudlust tubakatoodete järele. See mõjutab otseselt inimeste suitsetamisharjumusi või nikotiinitoodete tarbimist, suurendades uute tarbijate arvu, tugevdades olemasolevaid sõltuvusi ja raskendades suitsetamise või nikotiinitoodete tarvitamise lõpetamist. Sellest lähtudes on vajalik tubakatoodete ja tubakatoodetega seonduvate toodete mistahes müügiedenduse viiside piiramine.

Kuigi sätte sõnastus räägib „müügipakendist“, siis on selgelt aru saada, et mõeldud on mitmete toodete ühist müümist soodustamiseks olukorda, kus klient on rohkem avatud toodet soetama. Praktikas tuleks kohaldada piirangut ka olukorrale, kus tooteid müüakse ühise pakkumisena või komplektina, mitte ainult füüsiliselt ühte pakendisse pakendatud kujul.

Teie kirjas kirjeldatud olukord, kus müügipakkumine on tehtud konkreetselt komplektile, vastab ka TubS § 22 lõige 4 seletuskirjale, kus on selgitatud, et nende toodetega ei tohi ühtses pakendis müüa muid tooteid, näiteks anda tasuta või soodsalt kaasa mõnda muud eset (kaelapael, kott või midagi muud sarnast). Sellisel juhul on tegemist otsese müügiedendusega. Keeldu kohaldatakse ka tubakatoote ja tubakatootega seonduva toote müügile ühtses pakendis põhjusel, et tubakatootega seonduvate toodete alla kuuluvad ka tubakatoote tarvitamiseks mõeldud tooted, nagu näiteks piibupesad, sigaretipitsid, tuhatosid jne, mille ühtses pakendis müümine võiks anda potentsiaalselt alust samuti müügiedenduseks. "Ühtse pakendi mõiste" ja selline turustamise keeld on TubSis sees alates 2005. aastast. Seaduse algteksti seletuskirjas sedastatakse, et "Lõike 4 kohaselt on keelatud kauplemine tubakatoote ja mis tahes muu tootega, mis asuvad ühtses pakendis. See tähendab, et edaspidi ei ole lubatud turustada tootjapoolseid komplekte, mis koosnevad ühest või enamast sigaretipakist ja tulemasinast või sigarist ja lõikurist jms, kuivõrd sisuliselt on tegemist tubakatoote müügiedendusega."

Seega, arvestades regulatsiooni laiemat eesmärki tubakatoodete tarbimise piiramiseks, tuleb TubS § 22 lõiget 4 tõlgendada nii, et selle alusel on keelatud müügiks pakkuda ja müüa tubakatoodet ning tubakatootega seonduvat toodet ka ühtse pakkumisena olukorras, kus tubakatoode ning tubakatootega seonduv toode ei ole füüsiliselt pakendatud muu tootega ühtsesse müügipakendisse, kuid tubakatoodet või tubakatootega seonduvat toodet müüakse pakkumisena, kus tubakatootega seonduva toote ostmisel saab sama müügitehinguga kaasa tubakatoote või tubakatootega seonduva toote ehk müügihind on komplektil.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Anniki Lai
asekantsler

Aive Telling
Aive.Telling@sm.ee